

વિધા, વિનય, વિચાર, વાણી અને વર્તનનો સમન્વય એટલે...

પંચશીલ

ક્રિએટીવ સંકુલ દ્વારા સંચાલિત પંચશીલ સ્કૂલનું માસિક

વર્ષ : ૧૧

અંક : ૧૦૭

પેઈજ : ૧૨

સંપાદક : ડૉ. ડી.કે. વાડોદરીયા

ઓગષ્ટ : ૨૦૨૨

સંયોજક : ચોગીરાજસિંહ જાડેજા

પાવન પર્વ
શ્રી કૃષ્ણ
જન્માષ્ટમા
કી હાર્દિક શુભકામનાएं

શિવનગર મેઈન રોડ, પી.ડી.એમ. કોલેજ કેમ્પસ, ગોંડલ રોડ, રાજકોટ.

ફોન : (0281) 2382626, મો. : 88 66 11 00 11, 88 66 22 00 22, 88 66 33 00 33

Web : www.panchshilschool.org, Email : admin@panchshilschool.org, panchshilschool2011@gmail.com

Story time

એક ખેડૂત કસબામાંથી ખરીદી કરીને પોતાને ગામ જઈ રહ્યો હતો. એણે પોતાના બાળકો માટે જલેબી બંધાવી હતી. રસ્તે ચાલતા ચાલતા એને જલેબી ખાવાનું મન થયું. એણે તો ચાલતાં ચાલતાં જ પછેડીના છેડે બાંધેલું જલેબીનું પડીકું ખોલ્યું અને અંદરથી એક જલેબી કાઢી. પણ તેની સાથે બીજી જલેબી ચોંટી રહેલી તે નીચે ધૂળમાં પડી ગઈ તેનો અફસોસ કરતો કરતો આગળ ચાલવા માંડ્યો. હવે ત્યાં ઝાડ પર બેઠેલી એક સમડીએ પેલી જલેબી જોઈ. અળસિયું સમજીને એણે ઝપટ મારી જલેબીને ચાંચમાં પકડી અને ઉડવા માંડી. અને બાજુના જંગલમાં ઘુસી ગઈ. ત્યાં એક ઝાડ પર બેસીને એ જલેબી ખાવા ગઈ. પણ એને ભાવી નહિ. એટલે એણે નીચે ફેંકી દીધી અને એ પાછી ઉડીને દૂર ક્યાંક નીકળી ગઈ.

હવે બે ત્રણ માખીઓ એ જલેબી પર બેઠી અને તેનો મીઠો રસ ખાવા લાગી. ત્યાં જ એક સિંહ આવ્યો અને એ જલેબીના ટુકડા પર જ લાંબો થઈ બેસી ગયો. જલેબીના ટુકડા એના દેહ નીચે દબાઈ ગયા.

માખીઓએ સિંહને કહ્યું, મહારાજ ! આપના શરીર નીચે અમારો ખોરાક દબાઈ ગયો છે. જરા ઉઠો ને !

‘શું ? તમારે ખાતર હું ઉઠું ?’ જા....જા હવે બીજું કંઈ ખાઈ લો.

‘મહારાજ એ અમારું ભાવતું ભોજન છે. માંડ માંડ આ જંગલમાં મળ્યું છે. અમને ખાવા દોને!’ માખીઓએ તો સિંહને પિનંતી કરી.

‘અરે, બે ટકાની માખીઓ, શું કચકચ કરો છો ઘડીક જંપવાયે દેતા નથી. ભાગો અહીંથી. નહિ તો તમારા બાર વગાડી દઈશ.’ સિંહ તો ગુસ્સે થઈ ગયો અને માખીઓને ઉડાડી મૂકી પણ માખી જેનું નામ તેઓને થયું, આ સિંહ એના મનમાં સમજે છે શું ? અભિમાન તો રાજા રાવણનુંય નથી રહ્યું. ત્યારે આ તો સિંહ છે એને બતાવી આપવું જોઈએ કે, તું માને છે એવા તુરછ અમે નથી. ભલે અમારું શરીર નાનું રહ્યું. અને માખીઓ તો સિંહના નાક પર, મોં પર જઈને બેઠી એમ માખી સિંહના કાનમાં ગણગણવા લાગી સિંહ માથું હલાવી હલાવીને કંટાળ્યો... પછી નાક ઘસવા લાગ્યો... કાન ઘસવા લાગ્યો... મોં ઉઘાડબંધ કરવા લાગ્યો... પણ માખી ધીરજથી લાગી જ રહી. સિંહને હેરાન કરતી જ રહી. સિંહ અત્યંત કંટાળી ગયો અને થાકી ગયો.

ન તો માખી ભાગી જતી હતી... ન તો મરતી હતી... એણે માખીઓને કહ્યું, ભાઈસાબ બહું થયું, લો હું હાર્યો અને ઊઠ્યો ખાઓ તમારા બત્રીસ પકવાન કહીને સિંહ ઉભો થયો અને એ જગ્યા છોડીને ચાલતો થયો.

માખીઓ તો આનંદથી નાચી ઉઠી અને ફરી જલેબી ખાવા મંડી પડી.

બોધ : ‘નાના માણસો પણ કોઈ વાર પોતાની વિશિષ્ટ શક્તિને લીધે વધુ શક્તિશાળી ઠરે છે માટે તેમની શક્તિને ઓછી ન આંકવી.’

ગળદરીયા જેની આર., ધો. ૪

હસો અને હસાવો..

બિટુ : પપ્પા, હું મમ્મીથી નારાજ છું,
હું આજે રોટલી નહીં ખાઉં.

પપ્પા : તો પછી શું ખાઈશ ?

બિટુ : પરાઠા ખાઈને ચલાવી લઈશ.

બંટી : મારી ઘડિયાળ ખોરાઈ ગઈ છે, શું તે ક્યાંય જોઈ ?

પિંકી : ના, શું એ ઘડિયાળ ચાલતી હતી ?

બંટી : હા, ચાલતી હતી.

પિંકી : તો ચાલતાં ચાલતાં ક્યાંક જતી રહી હશે.

શિક્ષકો, વિદ્યાર્થીઓ તથા વાલીશ્રીઓએ પણ આ મેગેઝીનમાં સ્વરચિત રચનાઓ (કવિતા, વાર્તા વગેરે) કે પોતાના વિચારો રજૂ કરવા માટે આવકારવામાં આવે છે.

યોગ્ય કૃતિ કે વિચારને સ્થાન મળશે. મેગેઝીનમાં કૃતિ કે વિચાર પ્રકાશિત કરવા માટે આખરી નિર્ણય સંપાદકનો માન્ય ગણાશે.

દરેક મનુષ્યને ચાર ચાહ નડતા હોય છે -સંગ્રહ, આચર, પરિચર અને પૂર્વચર.

શાળાકીય પ્રવૃત્તિ

ટ્રાફિક સમસ્યા જાગૃતિ થકી જીવન સુરક્ષા અંતર્ગત શાળામાં ટ્રાફિક અંગેની જાગૃતિ માટેનો કાર્યક્રમ યોજવામાં આવ્યો હતો. જેમાં **RTO** પ્રતિક લાઠીયા સાહેબ, ટ્રાફિક એક્સપર્ટ જે.વી.શાહ સાહેબ, શેર વીથ સ્માઈલ **NGO** નાં કપિલ પંડ્યા અને ગિરીશભાઈ જોષી ઉપસ્થિત રહ્યાં હતાં.

શાળામાં ધો.૭ થી ૧૧ ની વિદ્યાર્થીઓ માટે 'સ્લો સાઈકલીંગ' સ્પર્ધાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું.

ખુદમાં વિશ્વાસ હોવો એ સફળતાનું પહેલા રહસ્ય છે.

નોલેજ કોર્નર

❀ દડા જેવી પફર ફિશ ❀

માછલીઓ જોવી બાળકોને ખૂબ ગમતી હોય છે. પફર ફિશ પણ આવી જ મજેદાર છે. તેના શરીરનાં આકારના કારણે તે ઓળખાય છે. તે મુખ્યત્વે ટ્રેફોડોન્ટે માછલીઓની પ્રજાતિ છે.

આ પ્રજાતિઓમાં બલૂનફિશ, બ્લોકફિશ, બબલફિશ, બ્લીઝ, ગોનફિશ, સ્કીલફિશ તેમજ ટોડફિશ જેવી અનેક માછલીનો સમાવેશ થાય છે. પફરફિશ તેના દડા જેવા આકારના શરીરના કારણે ઓળખાય છે. આ માછલી દેખાવે બોલ જેવી લાગે પણ તે ઝેરી છે. જાપાનના લોકોને ખ્યાલ હોય છે કે, કયો ભાગ ઝેરી છે. તેને ખોરાક તરીકે લઈ શકાય નહીં.

પફરફિશ દુશ્મન સામે મોં મા પાણી ભરી દડા જેવી બની જાય છે જેથી બીજી માછલી તેને ખાઈ શકે નહીં. પફરફિશ મુખ્યત્વે ખારા પાણીની માછલી છે. તેનું ભોજન વાતાવરણ પર આધારિત છે. પફરફિશને સર્વભક્ષી ગણવામાં આવે છે. પરંતુ અમુક વાતાવરણમાં તે શાકાહારી બની જાય છે. પફરફિશની બીજી વિશેષતા એ છે કે, આ માછલીના શરીરે ઝીણા ઝીણા કાંટા હોય છે. તેને જ્યારે એવું લાગે કે કોઈ માછલી તેની નજીક આવે છે ત્યારે તે પોતાના કાંટા બહારની બાજુ કરી નાંખે છે. તેથી તે સરળતાથી શિકારીની ચુંગાલમાંથી બચી શકે છે. પફરફિશનાં કાંટા શિકારી માટે ભયાનક સાબિત થાય છે. કારણ કે, તે કાંટાની અંદર ઝેરી પદાર્થ હોવાના કારણે તે શિકારીને હાની પહોંચાડી શકે છે.

તે ખોરાકમાં શેવાળ, નાના જીવો, દેડકા, નાની માછલીઓ, દરિયાઈ ઘોડા તેમજ જેલીફિશ લે છે. તે મીઠા પાણીમાં ભાગ્યે જ જોવા મળે છે.

ગોંડલીયા માહી આર., ધો. ૩

સૌ પ્રથમ કેમેરા લાકડામાંથી બનાવવામાં આવતાં હતા

કેમેરા શબ્દ લેટીન શબ્દ કેમેરા ઓબ્સક્યુર પરથી આવ્યો હતો, જેનો અર્થ અંધારો રૂમ થાય છે. આ નામ રાખવા પાછળનું કારણ એ છે કે, ફોટો પાડતી વખતે રૂમમાં અંધારૂ હોય છે. કેમેરા સૌથી પહેલા કેમેરા ઓબ્સક્યુરરૂપે આવ્યો હતો. તેની શોધ ઈરાકનાં વૈજ્ઞાનિક ઈબ્ન-અલ-હઝેને ૧૦૧૫-૧૦૨૧મી સદી દરમિયાન કરી હતી. ત્યારબાદ અંગ્રેજ વૈજ્ઞાનિક રોબર્ટ બોયલ તેમજ તેનો સાથી રોબર્ટ હુકે ૧૬૬૦માં પોર્ટેબલ કેમેરા બનાવ્યો હતો. પેરિસમાં ચાર્લ્સ અને પિન્ટ્રેંગે ચેવલિયર દ્રારા બનાવેલી એક સ્લાઈડિંગ લાકડાનાં બોક્સવાળો કેમેરાનો ઉપયોગ કરીને પહેલો ફોટો પાડ્યો હતો. ત્યારબાદ ૧૮૩૦ના દાયકામાં અંગ્રેજ વૈજ્ઞાનિક ફોક્સ ટોબ્લોટે કેમેરામાં પડતા ફોટાને વધારે સુંદર બનાવવા માટે ચાંદીનાં વરખનો ઉપયોગ કર્યો હતો.

ઘેલાણી હાર્ગી., ધો. ૧૧

TABLE OF TIME MEASURE

60 Second	1 Minute	12 Months	1 Year
60 Minutes	1 Hours	365 Days	1 Common Year
24 Hours	1 Day	366 Days	1 Leap Year
7 Days	1 Week	100 Years	1 Century
30 Days	1 Calendar Month		

સાપિજ ઉર્જા એ., ધો. ૪.

બ્રહ્મકુમારીઝ સંસ્થા અને પંચશીલ સ્કૂલના સંયુક્ત ઉપક્રમે અલપિટા વ્યસન એક મુક્તિના કાર્યક્રમનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમા શાળામાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓના વાલીશ્રીઓએ પણ વ્યસનનો ત્યાગ કર્યો હતો. જે વાલીશ્રીનું શાળા દ્વારા સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું.

આજસને તમે તેને માત્ર 'આજ' આપો છો, પણ તે તો તમારી 'કાલ' ચોરી જાય છે.

બાળકને અભ્યાસમાં અવરોધતા પરિબલો

જીવન જીવવાની ઘણી બધી રીતભાત હોય છે, ઘણાબધા રસ્તાઓ હોય છે. આપણે એક શ્રેષ્ઠ માતા પિતા તરીકે એવા ક્યાં રસ્તાઓ પસંદ કરીશું જેથી કરીને આપણે આપણા સંતાનોમાં દીકરી હોય તો કરિયાવર શાનો કરીશું ? તો આનો માત્ર ને માત્ર એક જ જવાબ છે કે : દીકરીને પિદાયવેળા કોઈ વાહનમાં મોકલવો પડે એવો કરીયાવર ન આપો ચાલશે અને દીકરાને સંપતિના દસ્તાવેજ ન આપો તો ચાલશે, પણ એને ફક્ત સારામાં સારું શિક્ષણ અપાવો બાકી તો એ જાતે લડી લેશે ! તો આવો જોઈએ થોડી એવી ‘ કડવી વાણી પણ પી જાણી ’ :-

(૧) માતા - પિતાનું તપોબળ :- જેમ વિદ્યાર્થી અવસ્થા તપની અવસ્થા છે એ જ રીતે પતિ - પત્ની વૃદ્ધિ થયા બાદ માતા-પિતા બન્યા એટલે તપની અવસ્થાનું પ્રથમ પગથિયાનું ચઢાણ શરૂ થયું એમ માનજો ! સંતાનને પ્રથમ શિક્ષા જ માતા - પિતા દ્વારા અર્પણ થતી હોય છે. સંતાનની શિક્ષણને લગતી કોઈપણ જરૂરિયાત સંતોષવી પછી ચાહે એ સમયદાન હોય, ધન-દાન હોય, શ્રમદાન હોય કે પછી અન્ય કોઈપણ પ્રકારનું કાર્ય હોય. એક સફળ વિદ્યાર્થી પાછળ એક તપસ્વી માતા પિતાનો હાથ અને સાથ હોય છે.

(૨) ઉત્સાહમાં વૃદ્ધિ :- ઉત્સાહ માણસમાં નવી શક્તિનો સંચાર કરે છે. મહાભારતમાં અર્જુનની જીત માટે કૃષ્ણનો ઉત્સાહ એક પ્રેરકબળનું કામ કરી ગયો. જ્યારે દૂર્યોધન, દુશાસન અને કર્ણની હાર માટે પિતામહ ભીષ્મ, શલ્ય અને બીજા કેંક યોદ્ધાઓનો નિરુત્સાહ સ્પષ્ટ જણાતો હતો. શ્રેષ્ઠ માતા પિતા પણ કૃષ્ણવૃત્તિ અપનાવીને પોતાના બાળકની જીત માટે સતત એના ઉત્સાહમાં વૃદ્ધિ કરતા રહેશે તો બાળક આપોઆપ જીતી જશે.

(૩) માતા - પિતાને સહેલું પડે એમ નહિ ! :- જે ઘરમાં શિક્ષાને પ્રથમ પ્રાધાન્ય આપવામાં આવતું હોય, એવા ઘરોમાં તો માતા પિતા એમના સંતાનોને માટે કંઈપણ કરી છૂટવા માટે તૈયાર હોય છે. પરંતુ જે ઘરમાં શિક્ષણની વારેવારે ઉપેક્ષા થતી હોય છે, તેવા ઘરમાં માતા પિતા પ્રથમ પોતાના સ્વાર્થને અને અહંમને પોષવા ખાતર સંતાનોના ભવિષ્યને એરણ પર ચડાવે છે. માતા પિતાને સરળ હોય તેવો રસ્તો એ પહેલા અજમાવે છે. જેમ કે પોતાના બાળકના શિક્ષણના ભોગે એને પોતાના મોજ શોખમાં ભાગીદાર બનાવે છે.

(૪) આપણી મોજ નહિ સંતાનની મજા જુઓ :- વર્તમાન સમયને અનુલક્ષીને વાત કરીએ તો ભૌતિક રીતે નહિ પણ માનસિક રીતે દુનિયા ખુબ જ નાની થઈ ગઈ છે. અત્યારે ટેકનોલોજીમાં ફાલ્તો - ફૂલ્યો જતો માનવી ભૂતકાળને અથવા તો ઇતિહાસને ખૂબજ પાછળ છોડીને આગળ ને આગળ ચાલ્યે જ જાય છે. ચોતરફ મનોરંજનના મેવાવડા જામેલા નજરે પડે છે. ટૂંકમાં કહીએ તો ખાવું, પીવું, હરવું, ફરવું, રમવું, મોજમસ્તી કરવી વગેરે, વગેરે કે જેને આપણે આપણી દુનિયા કહીએ છીએ. આજ દુનિયામાં આપણા બાળકો મોટા થઈને ઉછરતા જાય છે. આપણે એને જીવનની એક જ બાજુ બતાવી છે, કે જ્યાં એ ફક્ત એશોઆરામ અને સુખસુખિયામાં મહાલવાના જ રસ્તાઓ ખુલે છે. જ્યારે જીવનની બીજી બાજુ કે જ્યાં અગવડતાઓનો આધાર, કષ્ટીનું કાવડ, દુઃખ દર્દનો દરિયો ઘુઘવાટા કરે છે એ આપણા સંતાનને બતાવતા ક્યાંક આપણે ચુકી તો નથી ગયા ને ?

(૫) સંતાનને સમયદાન આપો :- દાન એ પુનઃ કમાવવા માટેનું ઉત્તમ માધ્યમ છે, એવું શાસ્ત્રો અને ઉપનિષદોનું કથન છે. કળયુગમાં પૈસા જ સર્વશ્રેષ્ઠ દાન છે એવી જડતાભરી વિચારધારા આજના સમયમાં વ્યાપકપણે ફેલાયેલી છે, અને આજના ચંત્રમાનવીના મનમાં ઘર કરી ગઈ છે. મોટી મોટી હોસ્પિટલોમાં જેટલું ધન-દાન આપનારને પુણ્ય મળે છે એટલું જ પુણ્ય રસ્તા પર તરફડતા કોઈ માણસને સમયસર હોસ્પિટલ પહોંચાડનારને મળે છે. ફક્ત દાનનો પ્રકાર જ બદલાયો છે. આ બદલાયેલા પ્રકારમાં એક પ્રકાર સમયદાનનો પણ છે ! સંતાનને દિવસમાં એક વખત સમય દાન કરો પછી એની પાસે કોઈ પ્રકારની માંગણીઓ કે અપેક્ષાઓ રહેશે જ નહિ. દરેક સંતાનના અનુસંધાનમાં એના માં બાપ માટે ઉત્તમોત્તમ દાન છે સમયદાન !

(૬) પોતાના પથની પસંદગી :- ક્યાં રસ્તે ચાલવું અને ક્યાં રસ્તે ન ચાલવું એની પસંદગી માનવમનની પરિપક્વતા દર્શાવે છે. આ દુનિયાના કોઈપણ માતા પિતા એના બાળકને ભરપૂર પ્રેમ આપી શકે, એના પર આપનારી મુસીબતો પોતાના તરફ વાળી શકે, એને સાથ સહકાર આપી શકશે, એનો ઉત્સાહ બમણો કરી શકશે, બસ ફક્ત એની કારકિર્દીની ચૂંટણી નહિ કરી શકે. સંતાનની કારકિર્દી માત્ર ને માત્ર એક જ વ્યક્તિ ઘડી શકે અને એ વ્યક્તિ એટલે આપણું સંતાન પોતે ! એનો જન્મ જ થયો છે ટેકનોલોજી પિકસાવવા માટે અને તમે તમારા સપના એમના પર ઠોપીને એમને ડોક્ટર બનાવશો તો એ કશું ભલુવાર કરી શકશે નહીં એ વાત ઘણી યુનિવર્સિટીના તજજ્ઞો દ્વારા પુરવાર થઈ ચુકી છે.

(૭) આર્થિક અગવડતાથી એને અજાણ રાખો :- આ અર્થ પર અર્થ વગર કશાનો અર્થ નથી. ડોન્ટ વરી ! સમજાવું છું. વાક્યમાં પહેલો અર્થ એટલે પૃથ્વી, બીજો અર્થ એટલે નાણું, અને ત્રીજો અર્થ એટલે મતલબ. હવે વાક્ય ગોઠવીને વાંચી લેજો. આ દુનિયામાં સૌથી મોટી ભીડ એટલે નાણાભીડ છે, જેમાંથી માનવી જટ દઈને બહાર નીકળી શકતો નથી. પરંતુ જો કરકસર નામનું તત્વ અસરકાર બને તો જીવન પૂર્ણિમાનો ચંદ્ર છે, નહીંતર અમાવસ્યાનો ! સંતાનને સારું શિક્ષણ અપાવવા માટે જીવનમાં થોડી કરકસર (લોભ નહિ) જરૂરી બને છે. પરંતુ એ કરકસરની કે નાણાની અછતની જાણ સંતાનને ન થાય એ ખુબ જ જરૂરી બાબત છે.

સેજા દિયા પી., ધો. ૩.

ઇંગ્લીશ મિડીયમ વિભાગમાં અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થીઓના વાલીશ્રીઓ માટે ઓરીએન્ટેશન પ્રોગ્રામનો આયોજન કરવામાં આવેલ હતું.

ઇંગ્લીશ મિડીયમના વિદ્યાર્થીઓએ ગાંધી મ્યુઝીયમની મુલાકાત લીધેલ હતી.

દુનિયામાં બધું જ કીમતી હોય છે, મળ્યા પહેલા અને ગુમાવ્યા પછી !!

(IAS, IPS, IRS, IFS, અધિકારી બનવા માટે સચોટ માર્ગદર્શન)

- UPSC શું છે ? તેની તૈયારી કઈ રીતે કરવી ? UPSC ની એકઝામ કોણ આપી શકે ? UPSC ની ભરતી કેટલા વર્ષે થાય ? UPSC નો સિલેબસ શું છે ? UPSC ની ભરતીમાં કઈ સર્વિસ મળે ? UPSC વગેરે સવાલો તમને થતા હશે !
- UPSC નું પુરું નામ યુનિયન પબ્લિક સર્વિસ કમિશન છે. → UPSC એ ક્લાસ ૧ ની એકઝામ લે છે. આઈએસ, આઈપીએસ, આઈએફએસ, આઈ આર એસ, જેવા અધિકારી બનવા માટે UPSC એકઝામ આપવી પડે. UPSC ઈન્ડિયન ઇકોનોમિક સર્વિસ, ઈન્ડિયન એન્જિનિયરિંગ સર્વિસ જેવી સર્વિસની પણ એકઝામ લે છે.

UPSC ની એકઝામ ત્રણ ભાગમાં હોય છે.

→ પ્રિલિમ એકઝામ → મેઈન એકઝામ → ઈન્ટરવ્યૂ એકઝામ

પ્રિલીમ પરીક્ષાના બે પેપર હોય છે.

- બંને પેપર ૨૦૦ માર્કના હોય છે.
- જો તમે બીજા પેપરમાં ૬૬ માર્ક કે તેનાથી ઉપર આવે તો જ તમારું પેપર ૧ ચેક થાય છે.
- તમારા પેપર ૧ ના માર્ક ઉપરથી મેરીટ બને કે તમે મુખ્ય પરીક્ષા આપી શકો કે નહિ. (બીજા પેપરના માર્ક ગણાતા નથી.)
- ત્રણેક મહિના પછી તેનું રીઝલ્ટ આવે, જો તમે પ્રથમ પેપરમાં સારા માર્ક હોય તો તમે મુખ્ય પરીક્ષા આપી શકો.
- પ્રિલીમ પરીક્ષામાં પાસ થવાનું છે તેના માર્ક ફાઈનલ રીઝલ્ટમાં ગણાતા નથી.

મુખ્ય પરીક્ષા

- મુખ્ય પરીક્ષામાં કુલ નવ પેપર હોય છે.
- અંગ્રેજી (જે બધા ઉમેદવાર માટે કોમન છે, પાસ થવા માટે ૩૦૦ માંથી ૭૫ ગુણ આવવા જરૂરી છે.)
- બીજું પેપર ભાષાનું હોય છે, (બંધારણની ૮મી અનુસૂચિમાં ૨૨ ભાષામાંથી તમે ગમે તે પસંદ કરી શકો.
- તેમાં ગુજરાતી પણ છે ચિંતા ના કરો, તેમાં પણ પાસ થવા ૩૦૦ માંથી ૭૫ માર્ક આવવા જરૂરી છે.)
- આ બંને પેપરમાં પાસ થવું જરૂરી છે આના માર્ક મુખ્ય પરીક્ષામાં ગણાતા નથી.

મુખ્ય પરીક્ષામાં ૭ પેપરના માર્ક ગણાય છે જે નીચે મુજબ છે.

- નિબંધનું પેપર → ચાર જનરલ સ્ટડીના પેપર
- બે optional ના પેપર (જે તમારે નક્કી કરવાનો હોય છે, જે વિષય રાજવો હોય તે, ભાષા પણ રાખી શકાય, UPSC એ નક્કી કરેલા વિષય માંથી જ)
- આ સાત પેપરમાં ૨૫૦ માર્કના હોય છે.
- ૩ મહિના પછી તેનું રિઝલ્ટ આવે છે જો તમે પાસ થાવ તો તમારું ઈન્ટરવ્યૂ થાય (જે માટે દિલ્હી જવું પડે.)

ઈન્ટરવ્યૂ

- ઈન્ટરવ્યૂ કુલ ૨૭૫ માર્કનું હોય છે. → ઈન્ટરવ્યૂ માં તમારા સ્નાતકના મુખ્ય વિષય, દેશની સમસ્યા અને તેના નિવારણ, આંતર રાષ્ટ્રીય સંબંધ, તમે જે જિલ્લા કે તાલુકામાંથી આવો છો તેના વિશે એટલે કે તેમાં શું પ્રખ્યાત છે ? તેનો ઇતિહાસ શું છે વગેરે, ધર્મ આધારિત સવાલ પુછાઈ શકે છે.
(UPSC પાસ કરેલા અધિકારીઓનું કહેવું છે કે મોટાભાગે તમે ભરેલા એપ્લિકેશન ફોર્મ ઉપરથી જ સવાલ કરતા હોય છે.)
- કુલ ૨૦૨૫ માર્કમાંથી ઉમેદવારને માર્ક મળતા હોય છે.
- પછી UPSC તેમની કેડર નક્કી કરતી હોય છે કે તમને કઈ સર્વિસ આપવી.
- જો તમારા માર્ક સારા હોય તો તમને મનપસંદ કેડર મળે છે.

એક UPSC પાસ કરેલો વ્યક્તિ કે તેની તૈયારી કરતો વ્યક્તિ ક્યાં સુધી પહોંચી શકે.

- અરવિંદ કેજરીવાલ એ UPSC પાસ કરેલી છે. તે દિલ્હીમાં ઈન્ડમટેક્સ કમિશ્નર હતા. હાલમાં તે દિલ્હીના મુખ્યમંત્રી છે.
- ભારત સરકારના વિદેશ મંત્રી એસ. જયશંકર એ UPSC પાસ કરેલી છે.
- ભારત સરકારના પૂર્વ નાણાં મંત્રી યશવંત સિન્હા એ UPSC પાસ કરેલી છે. યશવંત સિન્હા કલેક્ટર હતા.
- જો તમે પણ IAS, IPS કે બીજા કોઈ અધિકારી બની ને દેશ અને દેશના લોકો માટે કામ કરવા માગતા હોય તો તૈયાર થઈ જાવ.

કેટલી આશ્ચર્યની વાત છે કે લોકો જિંદગી વધારવા માગે છે, પણ સુધારવા નથી માગતા.

UPSC ની તૈયારી ક્યાંથી શરૂ કરવી ?

કેરિયર કોર્નર

→ UPSC ની તૈયારીની શરૂઆત NCERT થી કરવી જોઈએ જેથી કરીને તમારું બેઝિક નોલેજ કલીયર થાય.

હિસ્ટ્રી માટે

- ધો. ૬ થી ૧૨ની NCERT
- પ્રાચીન ભારતનો ઇતિહાસ
- મધ્ય ભારતનો ઇતિહાસ
- આધુનિક ભારતનો ઇતિહાસ વાંચવો.
- ભારત એક ખોજ જેવા એપિસોડ જોઈ શકો.

ભૂગોળ માટે

- ધો. ૬ થી ૧૨ ની NCERT
- કરંટ અફેર્સ વાંચવું
- ભૂગોળની કોઈ સારી બૂક વાંચવી.

ગણિત માટે

- ધો. ૬ થી ૧૦ ની NCERT (ગણિતનું સામાન્ય જ્ઞાન હોવું જોઈએ, ખાલી દસમાં સુધીનું)

પોલિટીકલ સાયન્સ માટે

- ધો. ૬ થી ૧૨ ની NCERT
- એમ.લક્ષ્મીકાંતની પોલિટીકલ સાયન્સની બૂક
- કરંટ અફેર્સ વાંચવું

વિજ્ઞાન માટે

- ધો. ૬ થી ૧૦ ની NCERT (૧૧,૧૨ સાયન્સના પુસ્તક વાંચવાની જરૂર નથી છતાં તમારી પાસે સમય હોય તો વાંચી શકો છો.)
- કરંટ અફેર્સ વાંચવું

ગુજરાતી ભાષાનો ઇતિહાસ

- ગદ્ય અને પદ્ય બંને
- રઘુવીર ચૌધરીની નવલકથા અમૃતા વાંચવી.
- પાટણની પ્રભુતા, સૌરાષ્ટ્રની રસધાર વગેરે.

અર્થશાસ્ત્ર માટે

- ધો. ૬ થી ૧૨ ની NCERT
- રમેશ સિંઘની ઇકોનોમિક્સની બૂક વાંચવી

સમાજશાસ્ત્ર માટે

- ધો. ૬ થી ૧૨ ની NCERT
- સમાજશાસ્ત્રની કોઈ સારી બૂક વાંચવી (તમને જે સરળ ભાષામાં સમજાય તે)
- UCG ચેનલ પર મહત્તર સરના લેક્ચર જોઈ શકો છો યુ ટ્યુબ પર.

Optional subject માટે

- Optional ના બે પેપર હોય છે.
- ઘણા બધા Optional છે હું તમને ગુજરાતી ભાષાના Optional વિશે કહું.

અંગ્રેજી માટે

→ અંગ્રેજીમાં દશમાં સુધી નું ચામરનું નોલેજ જોઈએ. UPSC માં અંગ્રેજીનું ૩૦૦ માર્કનું પેપર આવે છે મેઈન એક્ઝામમાં ૩૦૦ માંથી ૨૫ ટકા માર્ક પાસ થવા જરૂરી છે એટલે ૩૦૦ માંથી ૭૫ માર્ક. આ માર્ક ફાઈનલ એક્ઝામમાં ગણાતા નથી.

કરંટ અફેર્સ વાંચવું

→ યુ ટ્યુબ પરના મૃણાલ પટેલ (રામાણી ક્લાસીસ)ના લેક્ચર જોવા.

- રાજ્યસભા ટીવી જોવી.
- મહિનાનું કરંટ મેગેઝીન વાંચવું.
- દરરોજ ન્યુઝ પેપર વાંચવું (ધ હિન્દુ અથવા ઈન્ડિયન એક્સપ્રેસ કે બીજું કોઈ ન્યુઝ પેપર)
- જે તમે વાંચો તેની નોટ બનાવી જેથી કરીને એક્ઝામના નજીકમાં તમે તેનું રીવીઝન કરી શકો.
- કેન્દ્ર સરકાર અને રાજ્ય સરકારની બધી યોજના જાણવી.
- ભારતના આંતર રાષ્ટ્રીય સંબંધ કેવા છે તે જાણવા, તેમની વચ્ચે કઈ ડીલ થઈ છે તે બધું જ જાણવું જરૂરી છે.
- ભારતની મુખ્ય સમસ્યા કઈ છે ?

કોણ UPSC નું ફોર્મ ભરી શકે ?

- UPSCનું ફોર્મ ભરવા માટે તમારી ઉંમર ૨૧ વર્ષની હોવી જરૂરી છે.
- તમારું સ્નાતક પૂરું થવું જોઈએ. (લાસ્ટ સેમમાં હોય તો તમે ફોર્મ ભરી શકો પણ જો તમારું ઈન્ડરગ્રાડ આવે તો તમારે સ્નાતકના માર્ક લખવાના હોય છે. જો ત્યાં સુધી માર્કશીટ મળી જાય તો ફોર્મ ભરી શકાય.)
- કોઈ પણ વિષયમાં સ્નાતક થયેલા વિદ્યાર્થી ફોર્મ ભરી શકે.
- લોકો એવું માનતા હોય છે કે UPSC ની એક્ઝામ તો સ્કૂલ અને કોલેજનો ટોપર જ પાસ કરી શકે.
- ૨૦૧૭ માં UPSC પાસ કરનાર આશિષ કુમાર પણ એક એવરેજ સ્ટુડન્ટ રહ્યા છે. તેમના ધો. ૧૦ માં ૫૨% અને ધો. ૧૨ ના ૫૫% ટકા હતા. સ્નાતક માં પણ ૫૫ ટકા હતા. છતાં તેમણે પાસ કરી. તે કુલ ૮ વખત UPSC માં ફેલ થયા હતા નવમાં ટ્રાયલ માં તે સફળ રહ્યા.
- ભરૂચના હાલના કલેક્ટર ડૉ. તુષાર સુમેરા SSCમાં ૫૦%થી ઓછા માર્કસ હતા. અંગ્રેજીમાં ૩૫, ગણિતમાં ૩૬ અને વિજ્ઞાનમાં ૩૮ ગુણ હતા. છતાં પણ કઠોર પરિશ્રમ કરીને IAS બન્યા.
- મનોજ કુમાર શર્મા ધોરણ ૧૨ માં ફેલ થયા હતા છતાં તે UPSC માં સફળ રહ્યા અને આઈપીએસ થયા. હાલ માં તે એસીપી છે.

હિંમત ગોંડલીયા

(એજ્યુકેશન એડવાઈઝર અને કારકિર્દી માર્ગદર્શક)

જે છે તેનો આનંદ લેવો હોય તો, જે નથી તેની ચિંતા છોડી દો....

ગુરુ ગોવિન્દ દોઝ ઘટે કાકો લાગું પાયો
બલિહારી ગુરુ આપને ગોવિન્દ દિયો બતાયો।

શાળાકીય પ્રવૃત્તિ

ગુરૂપૂર્ણિમાની ઉજવણીના અનુસંધાને શાળામાં ગાયત્રી યજ્ઞનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. તેમજ સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ પણ યોજવામાં આવ્યો હતો.

મનુષ્ય જન્મથી નહિ પરંતુ કર્મથી મહાન બને છે.

કેવા ગ્રહ ઉપર સજીવ સૃષ્ટિ હોઈ શકે ?

તમે પરગ્રહવાસી કે એલિયનની વાર્તાઓ વાંચી હશે, ફિલ્મો પિગેરેમાં પણ એલિયનની કાલ્પનિક વાતો જોવા મળે. જો કે હાલમાં પૃથ્વી સિવાય કોઈ ગ્રહ ઉપર સજીવ સૃષ્ટિ હોવાનું જાણવા મળ્યું નથી. વિજ્ઞાનીઓ અન્ય ગ્રહો અને સૂર્યમાળાની બહારના અવકાશી પદાર્થો પર સજીવ સૃષ્ટિ કે એલિયન વસે છે કે કેમ તેના સંશોધનો કરે છે. લાખો પ્રકાશવર્ષ દૂર આવેલા ગ્રહો ઉપર સજીવ હોય તો પણ નજરે પડે નહીં પરંતુ ગ્રહના વાતાવરણ પિગેરેનો અભ્યાસ કરી વિજ્ઞાનીઓ અંદાજ મેળવી શકે. કેવા ગ્રહ ઉપર જીવન શક્ય છે તે વિજ્ઞાનીઓ નક્કી કર્યું છે.

કોઈ પણ ગ્રહ સૂર્યથી એટલો નજીક ન હોય કે જ્યાં તીવ્ર ગરમી પડે અને એટલો દૂર પણ ન હોય કે સખત ઠંડી પડે. ગ્રહ ઉપર પાણી હોવું જોઈએ. સજીવના શરીરનું બંધારણ કાર્બન આધારીત છે. એટલે તે ગ્રહ ઉપર કાર્બન હોવું જોઈએ. સજીવ માટે જમીન જોઈએ. કેટલાક ગ્રહો માત્ર વાદળનાં ગોળા છે. વિજ્ઞાનીઓએ આવી શરતોનું પાલન કરતાં હોય તેવા હજારો સંભવિત ગ્રહો શોધી કાઢ્યા છે. તેને એક્સ્ટ્રા સોલેટ પ્લાનેટ કહે છે. પરંતુ હજી સુધી એલિયન વસતો હોય તેવો ગ્રહ મળ્યો નથી.

દેસાઈ ઉમંગ એન., ધો. ૧૦

ઈસરોએ ચંદ્રયાન - ૨ ના લોન્ચિંગ માટે લાપરેલા GSLV III

આઈઝેક ન્યૂટનનો જે ગતિસિદ્ધાંત નં.૩ મુજબ પિમાનના જેટ એન્જિનને action - reaction ના ધોરણે અગ્રગામી ગતિ આપે એજ સિદ્ધાંત દ્વારા રોકેટને ઉદ્વેગામી ગતિ પ્રાપ્ત થાય છે. એક તફાવત છે. જેટ એન્જિનના બળતણને દહન માટે જરૂરી ઓક્સિજન વાતાવરણમાંથી મળી રહે છે, જ્યારે રોકેટમાં બળતણ સાથે ઓક્સિડાઈઝરનો બંદોબસ્ત કરવાનો રહે છે. બળતણો ઘણી જાતનાં છે. ઓક્સિડાઈઝર્સ ચાને દહન માટે ઓક્સિજન મુક્ત કરતા સ્ત્રોતો પણ ઘણી જાતનાં બંધારણીય સ્વરૂપોવાળા છે. ઓક્સિડાઈઝરનો પુરવઠો રોકેટમાં જ એટલા માટે ભરી દેવો પડે કે અંતરિક્ષમાં હવા નથી. આ તકાદાને નજર સામે રાખી ઈજનેરો મુખ્ય ત્રણ પૈકી યોગ્ય પ્રકારના રોકેટની ડિઝાઇન પસંદ કરી શકે છે. (૧) ઘન બળતણનું રોકેટ (૨) પ્રવાહી બળતણનું રોકેટ અને (૩) કાયોજેનિક રોકેટ. જુલાઈ ૨૨, ૨૦૧૮ના દિવસે ચંદ્રયાન - ૨ સાથે રવાના કરાયેલું GSLV - III ત્રણેય પ્રકારનાં રોકેટ એન્જિનોના સમન્વય પડે બન્યું છે, માટે વારાફરતી તે ત્રણેય વર્ગોનો પરિચય મેળવવા જેવો છે.

ઘન બળતણનું રોકેટ : સૌથી ઓછી જટિલ(અથવા સાવ પ્રાથમિક) રચના ધરાવતું રોકેટ હોય તો એ કે જેમાં ઘન બળતણ વપરાય છે. કેમિકલ એન્જિનિઅરિંગના નિષ્ણાંતો રોકેટના પોલા નળાકારમાં બળતણ + ઓક્સિડાઈઝરની રબ્બરિયા લૂગદી ભરે છે, એટલે મૂળભૂત રચના આપણા દિવાળીના રોકેટને મળતી આવે છે. દા.ત ઈસરોના નિષ્ણાંતોએ આપણા ચાર તબક્કાવાળા SLV - ૩ રોકેટમાં બળતણ તરીકે એલ્યુમિનિયમનો પાવડર તથા ઓક્સિડાઈઝર તરીકે એમોનિયમ પરક્લોરેટ વાપરીને જુલાઈ ૧૮, ૧૯૮૦ ના રોજ પહેલો સેટેલાઈટ ચડાવ્યો. રોકેટની યાંત્રિક રચના તદ્દન સીધીસાદી, માટે ઈસરોને તે લોન્ચિંગ બહુ સૌધું પડ્યું.

પ્રવાહી બળતણનું રોકેટ : એક વાત જણાવવી રહી કે રોકેટ માટે સોલિડને બદલે લિક્વિડ ફ્યૂઅલ પસંદ કરો ત્યારે સવાલ ફક્ત બળતણની ફેરબદલીનો હોતો નથી. રોકેટની યાંત્રિક રચનામાં પાયાના ફેરફારો કરવા પડે છે. ઈસરોના સંશોધકોએ વર્ષો પહેલાં SLV - ૩ રોકેટના નળાકારમાં કુલ ૧૩ ટન ઘન બળતણ ઠાંસીને જામગરી દાગી, એટલે ફટાકડાના રોકેટની જમ્બો આવૃતિ જેવું ૧૭ ટનનું એ રોકેટ ૪૦ કિલોગ્રામના રોહિણી ઉપગ્રહનું સંપેતરૂં ઉચકી સડસડાટ અંતરિક્ષમાં ચડી ગયું. આ રોકેટમાં ઝાઝા યાંત્રિક પૂરજા ગોઠવવા ન પડ્યા એ મોટો લાભ ગણાય, પરંતુ ઈસરોના સંશોધકોએ વખત જતાં પ્રવાહી બળતણનો તબક્કો/STAGE ધરાવતા PSLV રોકેટનો પ્રોજેક્ટ હાથ ધર્યો ત્યારે તેમાં સંખ્યાબંધ યાંત્રિક પૂરજા ગોઠવવાનું અનિવાર્ય બન્યું.

કાયોજેનિક રોકેટ : સૌથી કાર્યક્ષમ રચના હોય તો કાયોજેનિક રોકેટની, પરંતુ યાદ રહે કે તેમાં પણ બળતણનું સ્વરૂપ તો પ્રવાહી જ છે. એક મહત્વનો તફાવત એ કે કાયોજેનિક રોકેટમાં ઓક્સિજન તથા હાઈડ્રોજન વપરાય છે. કુદરતી સ્વરૂપે એ બન્ને પદાર્થો વાયુ ખરા, પણ CRYO શીત વાતાવરણમાં તેઓ પ્રવાહી બને છે. ઈન્ડેનના બાટલામાં ભરેલા LPG લિક્વિફાઈડ પેટ્રોલિયમ ગેસની જેમ બહુ ઓછી જગ્યાનો મતલબ છે વધુ ઊર્જા, માટે કાયોજેનિક રોકેટના એન્જિનનો વિશિષ્ટ આવેગ SPECIFIC IMPULSE વધી જાય છે. તુલનાત્મક આંકડા : ઘન બળતણનું રોકેટ સરેરાશ ૧ ટનનો ઘક્કો પેદા કરવા માટે સેકન્ડરી ૩.૮ કિલોગ્રામ ફ્યૂઅલ બાળે અને પ્રવાહી બળતણના રોકેટમાં ૩.૫ કિલોગ્રામ ફ્યૂઅલનું દહન થાય, તો કાયોજેનિક પ્રવાહી બળતણના રોકેટને એટલી જ કાર્યશક્તિ પેદા કરવા માંડ ૨.૧ કિલોગ્રામ ફ્યૂઅલ જોઈએ.

વાડોદરીયા દ્રષ્ટિ સી., ધો. ૯

પ્રાથમિક વિભાગમાં 'ઝીગ ઝેગ રેસ'નું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં વિદ્યાર્થીઓએ ઉત્સાહભરે ભાગ લીધેલ હતો.

શાળામાં વિદ્યાર્થીઓને અલગ અલગ પ્રવૃત્તિઓ થકી રસપ્રદ રીતે શિક્ષણ આપવામાં આવે છે. તેની એક ઝલક.....

